

Tesco na Slovensku.

Správa
o potravinovom odpade
za finančný rok 2024/25

Úvod.

Hlad a plytvanie potravinami sú prepojené spoločenské, ekonomické aj environmentálne problémy. Uvádza sa, že 713 – 757 miliónov ľudí trpí nedostatkom jedla¹ a až 40 % všetkých potravín vyrobených na svete sa stratí alebo vyhodí.² Navyše je potravinový odpad zodpovedný za 9-10 % celkových globálnych emisií skleníkových plynov,³ čo je nárast oproti predchádzajúcim odhadom. Vyhodené potraviny sú tiež priamou finančnou stratou. FAO vyčíslila priame finančné straty spojené s potravinovým odpadom na 1 bilión USD ročne. Ak rátame aj nepriame ekonomické straty, ako napríklad eróziu pôdy, úbytok biodiverzity, znehodnotenie vody a iné podobné škody, suma sa navyšuje na neuveriteľných 1,7 – 1,9 bilióna USD.⁴

Potravinový odpad je globálnou výzvou a najlepším spôsobom, ako začať znižovať jeho negatívne dopady je zamedziť jeho vzniku a zabezpečiť udržateľný potravinový systém.

V Tesco už od finančného roka 2016/2017 každý rok meriame a zverejňujeme dáta o našom potravinovom odpade. Zároveň vyzývame a motivujeme potravinársky priemysel, aby sa aj ďalšie spoločnosti a organizácie zaviazali k plneniu cieľa udržateľného rozvoja OSN (SDG) 12.3 – znížiť potravinový odpad o polovicu do roku 2030. Nám sa tento cieľ podarilo dosiahnuť prvýkrát už v roku 2019, a to o 11 rokov skôr, ako stanovila OSN. Tento cieľ odvtedy prekračujeme každý rok.

Táto správa zahŕňa hlavné dáta týkajúce sa potravinového odpadu v našich prevádzkach vo finančnom roku 2024/25, ako aj informácie o projektoch, ktoré v tomto smere robíme.

1 SOFI report 2024 za rok 2023

2 Driven To Waste report (WWF)

3 Driven to Waste report (WWF)

4 FAO report 2014

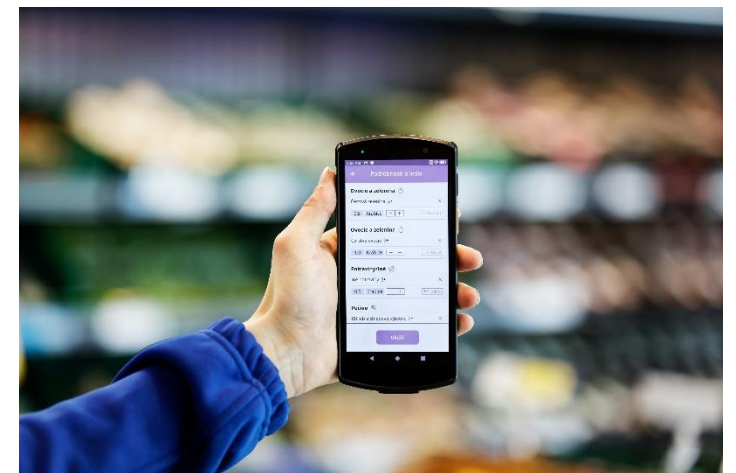
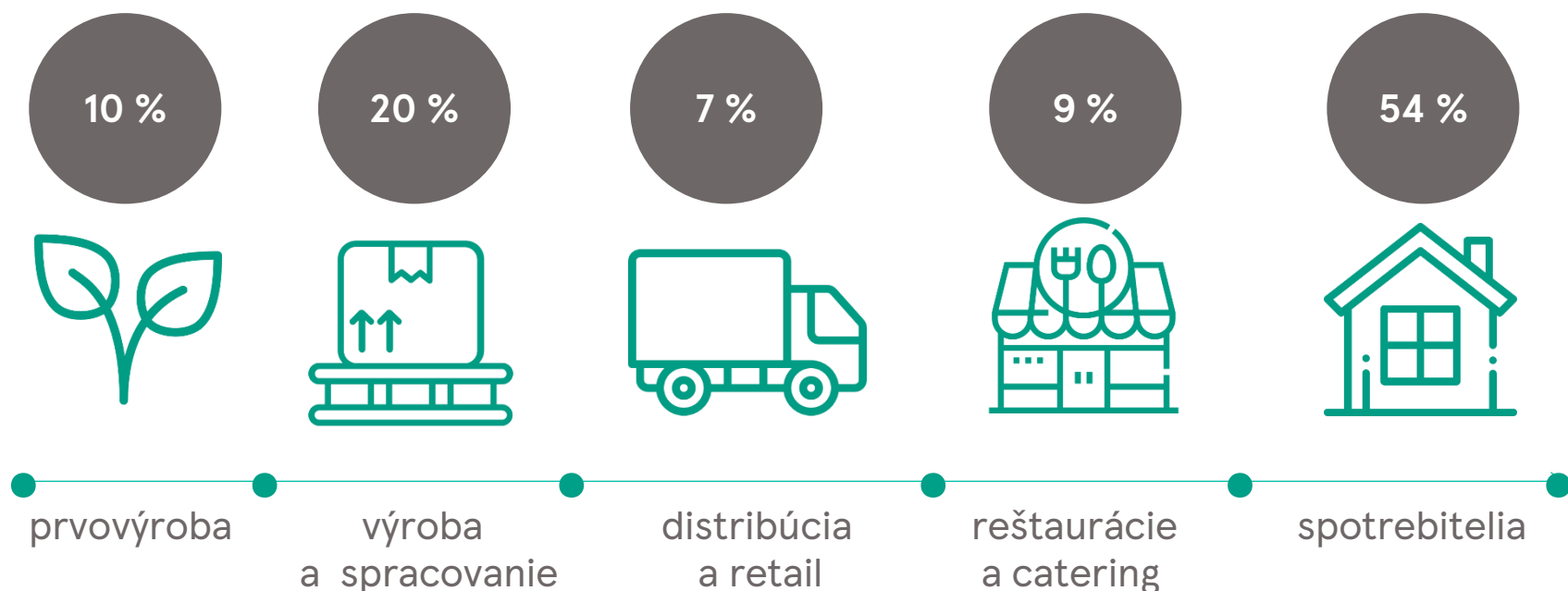
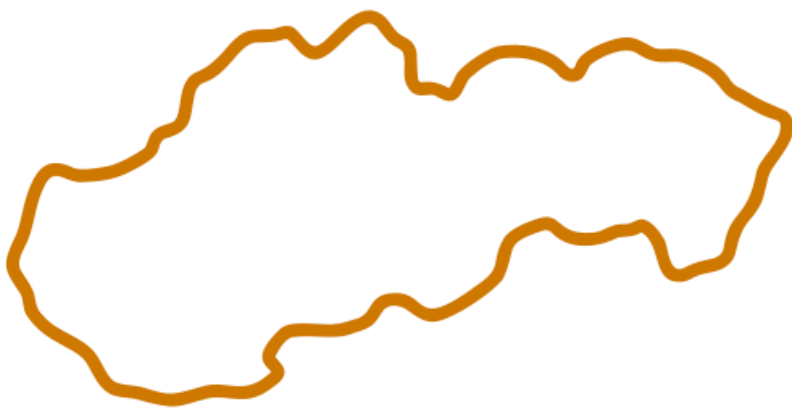

Foto: Tesco, Circular Slovakia

Plytvanie potravinami na Slovensku.

Rozloženie plytvania potravinami v kilogramoch naprieč úrovňami z celkových 107 kg potravinového odpadu, ktoré pripadajú na 1 obyvateľa/ku Slovenska.

0,57 mil.

vyhodených kilogramov
jedla za rok

107

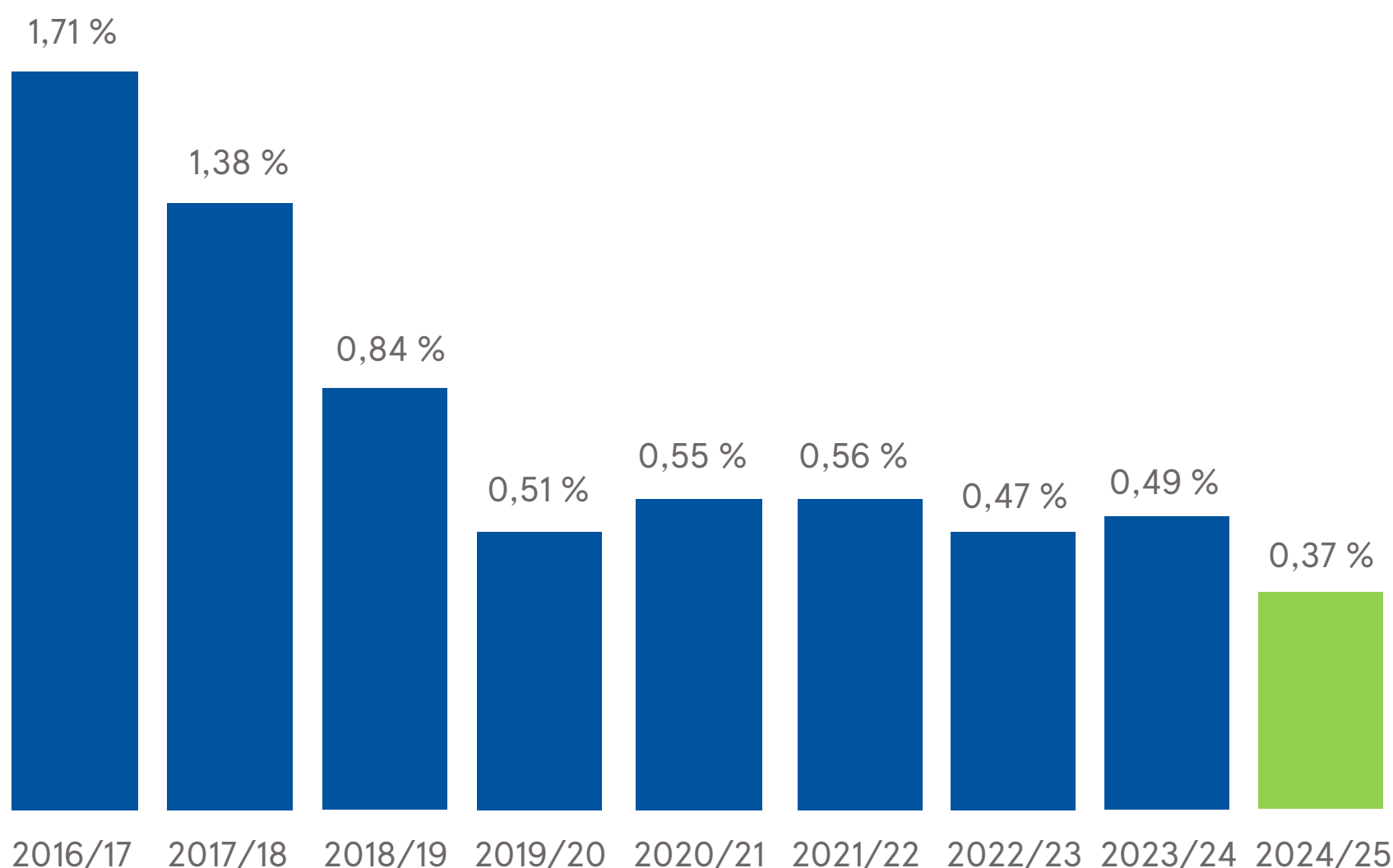
kilogramov na jedného
obyvateľa Slovenska

Potravinový odpad, ktorý vzniká v retaili a distribúcii tvorí len 7 % z celkového množstva. Napriek tomu sme odhodlaní znižovať ho na minimum, keďže veríme, že každá pomoc má veľký význam. Aby sme dosiahli skutočnú zmenu je však potrebné znižovať plytvanie na všetkých úrovniach – od prvovýroby až po plytvanie v domácnostiach.

Zdroj údajov: eurostat

Správa Tesca o potravinovom odpade za finančný rok 2024/25.

Podiel potravinového odpadu z našich prevádzok.

Naše kolegyně a kolegovia postupujú podľa hierarchie proti plytvaniu potravinami a dodržiavajú rozsiahle interné pravidlá. Ak sa potraviny blížia k dátumu spotreby alebo minimálnej trvanlivosti, predávame ich za zníženú cenu. Potraviny, ktoré sa nám prediť nepodarí, ale sú stále vhodné na ľudskú konzumáciu, darujeme Potravinovej banke Slovenska a jej lokálnym partnerom, ktorí pomáhajú distribuovať potraviny ľuďom v núdzi. Potraviny, ktoré už nie sú vhodné na ľudskú spo-

trebu, darujeme ako krmivo pre zvieratá alebo na ekologické zhodnotenie. Vo finančnom roku 2024/25 sme zákazníkom na Slovensku predali spolu 514 907 ton potravín. Podiel potravinového odpadu z našich prevádzok z celkového objemu predaných potravín klesol na 0,37 %. I keď používame najmodernejší systém prognózovania a objednávaní, aby si zákazníci mohli v každom čase v priebehu dňa v Tesco kúpiť to, čo chcú a potrebujú, na konci dňa zostávajú vždy nejaké potraviny v regáloch.

Naša hierarchia proti plytvaniu potravinami.

Prevencia

Dodržíjeme rutiny, aby sme znížili množstvo nepredaných potravín. Pravidelne kontrolujeme kvalitu. Predávame ich za plnú cenu. Ak sa blíži koniec spotreby, predávame za zníženú cenu.

Opätovné využitie

Riadime sa pravidlom „Zjedol by som nepredané potraviny aj ja?“ Ak sú stále vhodné na ľudskú spotrebu, darujeme ich Potravinovej banke.

Recyklácia

V ďalšom kroku putujú nepredané potraviny zvieratám alebo ich posielame na zhodnotenie – kompostovanie či do bioplynových staníc.

Potravinový odpad:

Skončíme s ním!

0

Najdôležitejšie fakty a čísla.

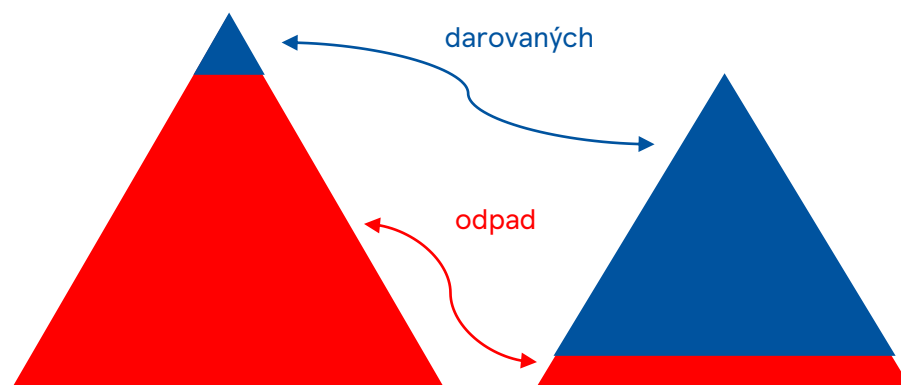
Celkový objem potravinového odpadu v našich prevádzkach sme znížili v porovnaní s východiskovým finančným rokom 2016/2017 z 9 957 ton na 1 938 ton, čím sme dosiahli zníženie potravinového odpadu o 81 %. Celkový objem potravinových prebytkov (všetkých nepredaných potravín) v našich prevádzkach sme znížili v porovnaní s východiskovým finančným rokom 2016/2017 z 10 131 na 9 317 ton, čo predstavuje zníženie množstva nepredaných potravín o 8 %.

Celkový objem darovaných nepredaných potravín pre ľudí v núdzi dosiahol za celé obdobie programu darovania 22 188 ton (od marca 2016 do februára 2025). V porovnaní s východiskovým finančným rokom 2016/2017 sme teda dosiahli zvýšenie darovania nepredaných potravín o 14 326 %. Záchranou viac ako 22 188 ton potravín a ich následným darovaním, namiesto plytvania, sme za posledných 8 rokov ušetrili 71 001,6 ton emisií CO₂. Vo finančnom roku 2024/25 sme úspešne redistribuovali 95 % nepredaných potravín vhodných na ľudskú spotrebu, čo nás výrazne priblížilo k splneniu nášho cieľa nevyhadzovať žiadne potraviny, ktoré sú stále vhodné na konzumáciu.

Ako znižujeme potravinový odpad v Tesco a naplňame cieľ udržateľného rozvoja OSN 12.3

Celkové
potravinové prebytky
v roku 2016/17
10 131 ton

Celkové
potravinové prebytky
v roku 2024/25
9 317 ton

Potravinové prebytky

Potravinový odpad

Darovanie

- 8 %

- 81 %

+ 14 326 %

Vďaka dlhodobému partnerstvu s Potravinovou bankou Slovenska a jej lokálnymi partnermi sme vo finančnom roku 2024/25 darovali 5 626 ton potravín. Z tohto množstva bolo pripravených viac ako 13,4 miliónov porcií jedla pre ľudí v núdzi. 1 735 ton nepredaných potravín sme darovali ako krmivo pre zvieratá.

Medziročné znižovanie a projekty.

Hlavnou témou medziročného znižovania odpadu bolo pokračovanie v efektívnom objednávaní a predpovedaní kľúčového sortimentu čerstvých potravín v rámci nášho dodávateľského reťazca, neustála revízia sortimentu s cieľom zabezpečiť, aby sme našim zákazníkom ponúkali relevantné produkty v relevantných obchodoch a prísne riadenie kľúčových postupov v predajniach.

Rovnako sme pokračovali v darovaní nepredaných potravín zo všetkých našich obchodov na Slovensku.

Všetky naše obchody používajú aplikáciu **Foodiverse**, ktorá pomáha rýchlejšie prepájať obchody a partnerské charitatívne organizácie, čím zjednodušuje a zvyšuje darovanie nepredaných potravín vhodných pre ľudí.

Znižovaniu plytvania potravinami sa venuje aj **Nadácia Tesco** v rámci rôznych projektov. Dôležitým je grantový program **Záchranári jedla**, pričom v minulom roku sme zorganizovali už 5. edíciu. Podporili sme aj Potravinovú banku Slovenska, napríklad novými sociálnymi výdajňami, posilnením kapacít a zariadení, šírením osvedy o tejto téme a vytváraním nových potrebných partnerov. Taktiež sme podporili Dobrý trh v Bratislave, kde mali návštevníci možnosť prejsť sa komunitnou uličkou, kde sme edukovali o ne-
plytvaní potravinami.

Nadácia Tesco zrealizovala už 5. edíciu grantového programu **Záchranári jedla**. Odborná komisia vybrala päť víťazných projektov a Nadácia Tesco tak tento rok podporí projekty víťazov Živica, EKO Terén, eMKLub, mesto Pezinok a Zariadenie pre seniorov sv. Kataríny Labouré zameraných na aktívnu podporu opatrení proti plytvaniu potravinami na Slovensku. Spolu víťazi získajú 40 000 eur na podporu svojich projektov. Nadácia Tesco dokopy prerozdělila za 5 edícií programu až 180 000 eur medzi 20 projektov.

Medziročné znižovanie a projekty.

V roku 2024 sme pri príležitosti odovzdávania symbolických šekov pre víťazov programu Záchranári jedla zorganizovali **stretnutie odborníkov** v oblasti neplytvania potravinami s cieľom zdieľania skúseností a vytvárania spoluprác.

O téme sme vzdelávali na konferenciách, workshopoch či stretnutiach, ako aj na nami organizovaných **exkurziách v obchodoch** pre žiakov škôl, partnerov či našich kolegov a kolegyně.

Boli sme tiež súčasťou úvodného stretnutia **národného projektu REDIPOM** s cieľom navrhnuť jednotný systém redistribúcie potravinovej pomoci na Slovensku. V odbornej podpore budeme pokračovať aj v nasledujúcich rokoch.

V spolupráci s Circular Slovakia a Metrom sme v našej komunitnej záhrad zorganizovali **networking cooking** pre odborníkov a záujemcov v téme neplytvania potravinami.

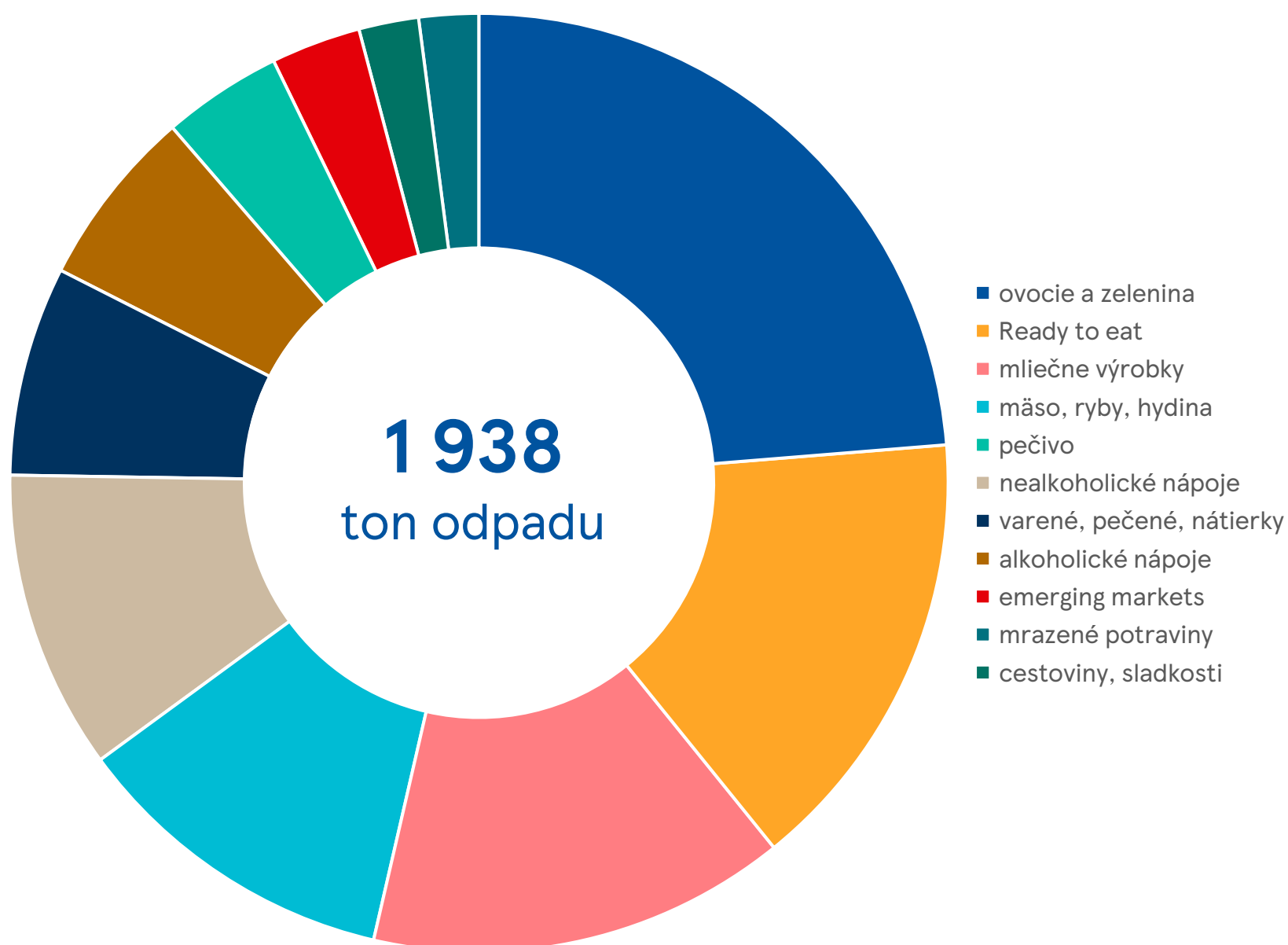
V septembri 2019 sme oznámili, že päť **dodávateľov**, ktorí dodávajú potraviny pre našu vlastnú značku v strednej Európe, prijme cieľový cieľ udržateľného rozvoja 12.3. Zaviazali sa, že do 12 mesiacov zverejnia údaje o potravinovom odpade zo svojich prevádzok a budú spolu s nami spolupracovať na znížení množstva potravinového odpadu z farmy na vidličku. Aktuálne svoje údaje o potravinovom odpade publikuje už 13 dodávateľov.

Foto: Tesco, Circular Slovakia, minv.sk

Potravinový odpad podľa kategórií.

Nasledujúci graf znázorňuje kategórie potravín, ktoré predávame a z ktorých vzniká odpad:

Skutočnosť, že dokážeme zverejniť podrobne analyzované dáta o odpade, nám zároveň umožňuje odhaliť najproblematickejšie miesta a podniknúť kroky na ich riešenie. Vďaka našim dátam a štatistikám sme nadviazali partnerstvá zamerané na zníženie potravinového odpadu a zvýšenie cieľenej distribúcie potravinových prebytkov.

Metodológia.

Výpočet údajov o potravinovom odpade zabezpečuje externá konzultačná spoločnosť. Informácie sa poskytujú v súlade so Štandardom na účtovanie strát a odpadu (Štandard FLW). Ďalšie informácie nájdete [tu](#). Glosár pojmov, ktoré používame na opis našich údajov o potravinovom odpade:

Všetky potraviny:

Celková hmotnosť všetkých predaných, vyhodnených a darovaných potravín. Bez hmotnosti obalu.

Nepredané potraviny (potravinové prebytky):

Celková hmotnosť všetkých potravín, ktoré sa nedostali do predaja, poškodili alebo nepredali (t. j. celková hmotnosť všetkých darovaných a aj vyhodnených potravín). Bez hmotnosti obalu.

Darované potraviny:

Nie sú započítané do údaje o celkovom odpade – vykazujú sa osobitne, nakoľko nevzniká odpad, sú definované ako potraviny darované Potravinovej banke Slovenska a jej lokálnym partnerom; prípadne potraviny darované ako krmivo pre zvieratá.

Potravinový odpad:

Akékoľvek potraviny a nejedlé časti potravín odstránené z potravinového reťazca s cieľom zlikvidovať ich alebo zhodnotiť (vrátane kompostovania, zaorávania alebo nezozbierania úrody, anaeróbnej digestie, vyvezenia na skládku, vypustenia do kanalizácie alebo odhodenia do mora). Odpad v podobe nápojov je takisto zahrnutý. Tento údaj zahŕňa potraviny bezpečné na ľudskú konzumáciu aj potraviny, ktoré už nie sú vhodné na ľudskú konzumáciu.

Neplytváme jedlom, šetríme planétu.

- Potraviny sa do roku 2030 stanú najväčším zdrojom globálnych emisií. Znižovanie potravinového odpadu je najjednoduchšou cestou, ako znížiť ich dosah na našu planétu.
- Od roku 2016/17 sme potravinový odpad v našich prevádzkach na Slovensku znížili o 81 % a ušetrili skvelých 71 001,6 ton emisií CO₂. Veríme, že motivujeme aj ďalších, aby sa k nám pripojili, odmerali množstvo odpadu a prijímali kroky na jeho zníženie.
- Na Slovensku sme darovali 95 % nepredaných potravín vhodných na ľudskú konzumáciu, čo nás posúva bližšie k naplneniu nášho záväzku nulového potravinového odpadu.
- Sme hrdí na to, že sme v Tesco už v roku 2019 naplnili cieľ udržateľného rozvoja OSN 12.3 - znížiť potravinový odpad na polovicu do roku 2030 - a naďalej ho prekračujeme.
- Už 13 stredoeurópskych dodávateľov Tesca zverejňuje svoje údaje o potravinovom odpade a podniká kroky k jeho aktívnemu znížovaniu.

